

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI
SKARBOWEJ
W KRAKOWIE**

1201-IWW.0921.58.2017

pocho. weid.

Urząd Skarbowy
Kraków-Stare Miasto
Sekretariat

2018-03-27

Wpłynęło

☐ Inne
☐ Inne
☐ Inne

Kraków, dnia 26 marca 2018 r.

Naczelnik Urzędu Skarbowego
Kraków-Stare Miasto
ul. Grodzka 65
31-001 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) pracownicy Izby Administracji Skarbowej w Krakowie, starszy ekspert skarbowy i starszy ekspert skarbowy

w oparciu o upoważnienie do kontroli nr 1201-IWW.0921.58.2017 z dnia 14 grudnia 2017 roku wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie, przeprowadzili w dniach od 19 grudnia 2017 roku do 18 stycznia 2018 roku kontrolę problemową w trybie zwykłym w zakresie: *Kontrola podejmowanych działań w stosunku do zobowiązanych posiadających największe zaległości*, za 2017 rok.

Z uwagi na pełną realizację poleceń przekazanych przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie w nw. piśmie z dnia 24 maja 2017 roku, pomimo wielu stwierdzonych poniżej nieprawidłowości, realizację zadań będących przedmiotem powyższej kontroli należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

I. Podejmowane przez organ egzekucyjny działania w stosunku do zobowiązanych posiadających największe zaległości podatkowe

W celu weryfikacji podejmowanych przez organ egzekucyjny działań w stosunku do zobowiązanych posiadających największe zaległości podatkowe, kontrolerzy dokonali sprawdzenia 20 pierwszych postępowań, wytypowanych na podstawie sporządzonego

z hurtowni Whatax sprawozdania zawierającego 30 pozycji zobowiązanych posiadających największe zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Z pobranych do kontroli 20 sztuk tytułów wykonawczych 3 zamknięto poprzez wyegzekwowanie, 6 umorzono ze względu na bezskuteczność egzekucji i 2 przekazano zgodnie z właściwością miejscową. W 1 przypadku postępowanie jest zawieszone, natomiast w 8 przypadkach postępowanie egzekucyjne jest ciągle prowadzone. **W 19 na 20 (95%) analizowanych sprawach stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia.**

Organ egzekucyjny we wszystkich skontrolowanych sprawach terminowo, tj. w terminie 60 dni od daty zaewidencjonowania tytułu wykonawczego w systemie Egapoltax, wszczynał postępowanie egzekucyjne, co w większości przypadków przełożyło się na terminowe jego prowadzenie. Niemniej jednak, kontrolerzy w trakcie kontroli stwierdzili nieliczne przypadki jego przewlekłego prowadzenia, wyrażającego się brakiem dokonywania czynności egzekucyjnych i przydziału tytułów wykonawczych do służby w terminie przekraczającym 180 dni tj. odpowiednio 207, 229, 209, 231, 258 i 325 dni – *co stanowi naruszenie zasady określonej w art. 12 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257), w związku z art. 18 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1201).*

Organ egzekucyjny poszukiwał majątku zobowiązanych, wykorzystując w swoich poszukiwaniach, co do zasady, ogólnie przyjęte instytucje takie jak CEPiK, CIKW czy ZUS. Kierowano również zapytania o informacje do Tauron S.A., a także poszukiwano rachunków bankowych zobowiązanych. **Z uwagi na rangę kontrolowanych spraw, zdaniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie, stwierdzony zakres poszukiwania majątku jest niewystarczający i wymagający natychmiastowej poprawy.** Dodatkowo w 3 na 20 analizowanych spraw, stwierdzono brak stosowania art. 36 ww. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz § 5 Instrukcji Naczelnika Urzędu Skarbowego Kraków-Stare Miasto nr 15/2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie wykonania egzekucji administracyjnej należności pieniężnych w Urzędzie Skarbowym Kraków-Stare Miasto i Instrukcji Naczelnika Urzędu Skarbowego Kraków-Stare Miasto nr 19/2017 z dnia 9 października 2017 roku w sprawie wykonania egzekucji administracyjnej należności pieniężnych w Urzędzie Skarbowym Kraków-Stare Miasto, w celu rzetelnego i aktualnego ustalenia stanu majątkowego zobowiązanego. Pomimo stwierdzonego powyżej niedostatecznego

poszukiwania majątku, organ egzekucyjny dodatkowo w 3 przypadkach nie wykorzystał uzyskanych informacji o ruchomościach i nieruchomości zobowiązanego *naruszając ww. zasadę określoną w art. 12 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 18 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*. Brak ponaglenia dłużnika zajętej wierzytelności (w 1 przypadku) oraz stwierdzony w 3 przypadkach brak ponowienia próby doręczenia zawiadomienia o zajęciu wierzytelności, jej dłużnikowi, przez 327 dni świadczy także o nienależytym wykorzystaniu wiedzy organu o majątku dłużnika. Ponadto za niezadawalający należy uznać (stwierdzono w 2 przypadkach) fakt braku analizy akt sprawy w kierunku złożenia wniosku o upadłość/zakaz prowadzenia działalności, a także w jednej z badanych spraw brak dostatecznej determinacji do działania w przypadku uporczywego uchylania się od płacenia należności podatkowych przez nierzetelnego podatnika (brak odpowiednich wniosków do komórek karno skarbowej i kontroli podatkowej). Z uzyskanych informacji wynika, że organ egzekucyjny w sposób niedostateczny korzystał ze stosowania tego sposobu zabezpieczenia zaległości podatkowych (w 2016 roku nie stwierdzono wniosków o upadłość/ zakaz prowadzenia działalności, a w 2017 roku skorzystano tylko w 1 przypadku) podobnie jak z instytucji sądowego wyjawienia majątku (w 2016 roku skierowano 1 wniosek, natomiast w 2017 roku całkowity brak wniosków). Dodatkowo, organ egzekucyjny w sposób niedostateczny korzystał ze stosowania środków egzekucyjnych w postaci egzekucji z ruchomości i nieruchomości (w 2016 roku dokonano zajęć 12 ruchomości i nie sprzedano żadnej, natomiast w 2017 roku dokonano zajęcia i sprzedaży 3 ruchomości. W 2016 roku dokonano zajęć 22 nieruchomości i nie sprzedano żadnej, natomiast w 2017 roku dokonano zajęć 20 nieruchomości i sprzedano jedną).

W przypadku braku możliwości prowadzenia egzekucji ze znanych organowi i uzyskanych informacji o składnikach majątkowych zobowiązanego, tytuły wykonawcze były przydzielane do służby. Niemniej jednak, z uwagi na rangę i wagę kontrolowanych zagadnień, częstotliwość przydziału tytułów wykonawczych do służby nie była optymalna, a efektywność dokonywanych w ich trakcie czynności, jest niezadawalająca. Dodatkowo w przypadku 2 zobowiązanych nie sporządzono w ogóle protokołów o stanie majątkowym. Prawie wszystkie będące przedmiotem kontroli protokoły o stanie majątkowym (stwierdzono w 8 przypadkach na 10 zaistniałych sytuacjach) zostały sporządzane przez poborców skarbowych w sposób bardzo pobieżny i nie zawierają wszystkich, zważywszy na rangę kontrolowanych spraw, informacji świadczących o stanie majątkowym zobowiązanego i jego źródłach dochodów

- powyższe stanowi naruszenie § 7 ust. 13 ww. Instrukcji oraz jest niezgodne z zaleceniami zawartymi w piśmie Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie z dnia 15 maja 2014 roku, a także poborcy skarbowi naruszali art. 64b pkt 1 ww. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w związku z § 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 maja 2014 roku w sprawie sposobu ustalania i dokumentowania wydatków egzekucyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 975). Stwierdzono również -w 9 przypadku na 15 zaistniałych sytuacji – brak naliczania wydatków egzekucyjnych z tytułu ich dojazdu do zobowiązanego.

Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono brak w aktach sprawy odpowiedzi z ZUS i CEPiK na przesłane zapytania, pisma zwracającego zlecenie rekwizycyjne oraz zawiadomienia o zajęciu wynagrodzenia za pracę wraz z zszytymi do niego potwierdzeniami doręczenia i odpowiedzią pracodawcy a także, fakt zawieszenia w systemie Egapoltax tytułów wykonawczych pomimo braku spełnienia warunków uzasadniających ich zawieszenie.

Mając na względzie rangę skontrolowanych spraw, a także wagę i skalę stwierdzonych w nich nieprawidłowości, wyrażających się między innymi przypadkami braku poszukiwania majątku z wykorzystaniem art. 36 ww. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, braku jego rzetelnego ustalania w protokołach o stanie majątkowym, a także przypadki nie wykorzystywania informacji o majątku już znalezionym (rachunki, wierzytelności, ruchomości i nieruchomości) oraz niedostateczne korzystanie z instrumentów prawnych mających na celu efektywny pobór należności, realizację zadań w powyższym zakresie należy ocenić **negatywnie**.

II. Umożenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Z listy podatników z zaległościami podatkowymi do których postępowanie egzekucyjne zostało umorzone przez organ egzekucyjny Naczelnika Urzędu Skarbowego Kraków Stare Miasto, wybrano 10 akt postępowań z wykorzystaniem interwału $i=10$. Nie stwierdzono istotnych uchybień i nieprawidłowości. Wobec powyższego kontrolowane zagadnienie oceniono **pozytywnie**.

III. Realizacja poleceń przekazanych przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie w piśmie nr 1201-IEE.4050.77.2017.35.WM z dnia 24 maja 2017 roku

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Krakowie ww. pismem przypomniał naczelnikom urzędów skarbowych województwa małopolskiego, w tym Naczelnikowi Urzędu Skarbowego Kraków-Stare Miasto, o wynikającym z zapisów przekazanej przy piśmie Ministerstwa Finansów z dnia 10 stycznia 2017 roku, nr AP.851.76.2016 *Procedury przejęcia przez naczelników urzędów skarbowych postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez dyrektorów izb celnych* obowiązku, polegającym między innymi na:

- zarejestrowaniu przejętych spraw w Egapoltax w terminie do 31 marca 2017 roku;
- zawiadomieniu zobowiązanego o zmianie wierzyciela lub organu egzekucyjnego przy pierwszej podjętej czynności w stosunku do zobowiązanego;
- zawiadomieniu zobowiązanego o zmianie organu egzekucyjnego i numeru rachunku bankowego – w przypadku rozłożenia na raty zapłaty kosztów egzekucyjnych przez dyrektora izby celnej i ich nieuiszczenia do dnia 28 lutego 2017 roku;
- zawiadomieniu dłużnika zajętej wierzytelności o zmianie organu egzekucyjnego oraz numerze rachunku bankowego – w przypadku zajęć wierzytelności pieniężnych i innych praw majątkowych dokonywanych przez dyrektora izby celnej i niezrealizowanych do dnia 28 lutego 2017 roku.

Ponadto Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Krakowie zobowiązał do przesłania w nieprzekraczalnym terminie do dnia 14 czerwca 2017 roku informacji o wszystkich stwierdzonych przypadkach braku jego realizacji, z podaniem przyczyn wystąpienia, informując jednocześnie, iż wykonanie powyższego obowiązku będzie przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez pracowników Działu Egzekucji Administracyjnej.

Mając powyższe na względzie, kontrolą zostało objętych 10 pierwszych spraw z zawierającego 57 pozycji wykazu spraw przekazanych przez Dyrektora Izby Celnej w Krakowie Naczelnikowi tutejszego Urzędu Skarbowego. Z pobranych do kontroli spraw, na dzień kontroli tylko 1 postępowanie było ciągle prowadzone, a 9 zostało zakończonych w tym 4 przez zapłatę i 5 umorzono ze względu na bezskuteczność egzekucji. **W 7 na 10 (70%) analizowanych spraw stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia.**

Organ egzekucyjny terminowo, tj. w terminie do dnia 31 marca 2017 roku zaewidencjonował w systemie Egapoltax wszystkie otrzymywane z Izby Celnej w Krakowie

tytuły wykonawcze, co przełożyło się na terminowe kontynuowanie prowadzonego postępowania. We wszystkich otrzymanych sprawach organ egzekucyjny dokonał pierwszej czynności w terminie 60 dni od dnia otrzymania tytułów wykonawczych. Również we wszystkich wymaganych sytuacjach (9 spraw) organ egzekucyjny poinformował w terminie do dnia 14 czerwca 2017 roku zobowiązanych o zmianie wierzyciela i organu egzekucyjnego – **co w 100% wypełniło polecenia przekazane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie w piśmie nr 1201-IEE.4050.77.2017.35.WM z dnia 24 maja.** Niemniej jednak, w trakcie analizy prowadzonego przez tutejszy organ egzekucyjny postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułów wykonawczych otrzymanych od Dyrektora Izby Celnej w Krakowie, kontrolerzy ponownie stwierdzili ww. przypadki nieprawidłowości i uchybień polegające na: *w 3 przypadkach na 6 zaistniałych sytuacji* nienaliczaniu wydatków egzekucyjnych z tytułu przejazdu poborcy skarbowego do zobowiązanego, *w 5 przypadkach na 11 zaistniałych sytuacji* nieodnotowywaniu w relacji o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych wszystkich ustalonych w służbie informacji i *w 1 przypadku na 1 zaistniałą sytuację* sporządzeniu protokołu o stanie majątkowym w sposób pobieżny.

Mając na względzie całkowitą realizację zaleceń Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie przekazanych w powyższym piśmie, pomimo stwierdzonych powyżej nieprawidłowości i uchybień, realizację zadań w powyższym zakresie należy ocenić **pozytywnie z uchybieniami.**

IV. Odnotowywanie czynności związanych z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym w tytule wykonawczym i systemie Egapoltax

W trakcie kontroli prawidłowości realizacji powyższych zagadnień (łącznie skontrolowano 40 postępowań, w tym 20 dotyczących największych dłużników, 10 dotyczących spraw przekazanych przez Dyrektora Izby Celnej w Krakowie i 10 umorzeń postępowań egzekucyjnych), kontrolerzy dokonali sprawdzenia faktu odnotowywania w systemie Egapoltax czynności związanych z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym oraz zweryfikowali zgodność analizowanych dokumentów źródłowych z adnotacjami zawartymi w systemie, stwierdzając liczne, w tym między innymi wskazane poniżej nieprawidłowości i uchybienia polegające na: *w 16 przypadkach* nieodnotowywaniu w systemie Egapoltax, w czynnościach

wykonanych w sprawie faktu poszukiwania majątku zobowiązanego, w 4 przypadkach odnotowywaniu w systemie Egapoltax czynności w służbie w postaci sporządzenia protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego, oraz doręczenia odpisu tytułu wykonawczego pomimo faktu braku dokonania jakichkolwiek czynności w służbie i sporządzenia protokołu oraz doręczenia odpisu w siedzibie Urzędu, w 2 przypadkach odnotowaniu w systemie Egapoltax faktu zakończenia postępowania egzekucyjnego w dniu 14 czerwca 2017 roku pomimo wydania postanowienia o umorzeniu postępowania w dniu 19 grudnia 2017 roku i w 2 przypadkach nieodnotowywaniu w tytule wykonawczym faktu doręczenia jego odpisu.

Wykazana powyżej skala nieprawidłowości i uchybień związanych z brakiem zgodności informacji zawartych w dokumentach źródłowych z adnotacjami zawartymi w systemie Egapoltax oraz z brakiem odnotowywania w systemie dokonywanych czynności, budzi poważne wątpliwości co do pełnej rzetelności i odzwierciedlenia prowadzonego postępowania w systemie Egapoltax. **jest niedopuszczalna i wymaga natychmiastowej poprawy.**

rozytywnie natomiast należy ocenić fakt, odnotowywania w systemie Egapoltax w zakładce „dodatkowe informacje”, informacji dotyczących sytuacji majątkowej oraz źródeł i wysokości dochodów zobowiązanego (dodatkowe informacje odnotowano w 32 na 40 skontrolowanych spraw). Należy jednak zauważyć, że w zakładce winny być ujmowane przede wszystkim uzyskane informacje nie znajdujące odzwierciedlenia w posiadanych w aktach sprawy dokumentach np. dotyczące faktycznego miejsca zamieszkania, kontaktowego numeru telefonu itp.

V. Kontrole funkcjonalne

W 2017 roku przeprowadzono łącznie 4 kontrole funkcjonalne których zakres obejmował: analizę wprowadzania dodatkowych informacji w programie Egapoltax, analizę niezakończonych spraw zarejestrowanych w programie BA, analizę wpisów do KRS na podstawie art. 55a u.p.e.a. i analizę wprowadzania zdarzeń POT i POZ do systemu Egapoltax w związku z zajęciami wierzytelności. We wszystkich przypadkach wydano zalecenia pokontrolne. Świadczy to o rzetelnym podejściu do kontrolowanych zagadnień.

Zagadnienia opisane w punktach IV i V z uwagi na ich wagę i charakter nie zostały poddane ocenie cząstkowej, niemniej jednak miały wpływ na ocenę ostateczną.

Główną przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości był brak wystarczającej determinacji ze strony pracowników Działu Egzekucji Administracyjnej do poszukiwania oraz wykorzystywania otrzymywanych i posiadanych informacji o zobowiązanych, ich uznaniowość zarówno w interpretowaniu, jak i stosowaniu przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych, a także nieprzestrzeganie ogólnych zasad dotyczących prowadzenia postępowania egzekucyjnego, połączony z brakiem dostatecznego nadzoru ze strony Kierownika komórki.

Stwierdzona powyżej uznaniowość w interpretowaniu i stosowaniu przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych, a także brak wystarczającej determinacji w poszukiwaniu, analizowaniu i wykorzystywaniu informacji dotyczących stanu majątkowego zobowiązanych, w tym w szczególności brak przydziału tytułów wykonawczych do służby - jak miało to miejsce w kontrolowanych przypadkach, w ocenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie, jest niepokojąca i wymaga zdecydowanej poprawy oraz budzi poważne obawy co do rzetelności prowadzenia podobnych postępowań w przyszłości.

W związku z powyższym zalecam:

1. Bezwzględnie przestrzegać obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych.
2. W szerszym zakresie i ze zwiększoną determinacją poszukiwać majątku dłużników oraz w sposób zdecydowany wykorzystywać informacje o już znalezionym w celu jak najszybszego zakończenia postępowań.
3. W szerszym zakresie stosować środki egzekucyjne w postaci zajęć i sprzedaży ruchomości oraz sprzedaży nieruchomości.
4. Stosować, kiedy zachodzą do tego przesłanki, instrumenty prawne zabezpieczające powstawanie dodatkowych zaległości w postaci kierowania wniosków o zakaz prowadzenia działalności /wniosków o upadłość oraz o wpis do rejestru dłużników niewypłacalnych.

5. Wzmóc nadzór Kierownictwa Urzędu oraz Kierownika Działu Egzekucji Administracyjnej nad podległymi pracownikami poprzez częste i regularne kontrolowanie wykonywanych przez nich zadań. O stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowościach informować niezwłocznie pracowników, nakazując jednocześnie natychmiastową ich eliminację.
6. W przypadku braku realizacji poleceń przełożonych oraz braku przestrzegania przepisów – wyciągać konsekwencje służbowe.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Krakowie oczekuje informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

DYREKTOR
Izby Administracji Skarbowej w Krakowie

Janina Kucharska

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

